

KRACHTLIJNEN VAN HET BELEID VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

Het Openbaar Ministerie (College van procureurs-generaal, Raden van Procureurs des Konings en Arbeidsauditeurs en de Federale Procureur) heeft een gezamenlijk beleidsplan uitgewerkt voor de gehele organisatie waarbij de volgende 7 jaar één topprioriteit nagestreefd wordt, namelijk de strijd tegen de gerechtelijke achterstand en het bewaken van de doorlooptijden.

Het Openbaar Ministerie is zich bewust dat de verwezenlijking van deze prioriteit afhankelijk is van de andere partners in de keten, doch wenst haar beleid en organisatie hierop te enten.

Het engageert zich de moeilijkheden die zich zouden voordoen binnen de handhavingsketen te signaleren aan de bevoegde overheden¹.

De uitvoering van het objectief van het beleidsplan om, met het oog op de handhaving van de democratische Rechtstaat voor elk strafbaar feit een proportionele en maatschappelijk relevante gerechtelijk reactie na te streven binnen een maatschappelijk aanvaardbare termijn, werd geïntegreerd in een globale visie waarbij nagedacht werd over de samenhangende doelstellingen, het kader waar binnen het Openbaar Ministerie zich verplicht te werken en zich te organiseren en over de middelen die vereist zijn om dit beleid te verwezenlijken.

1. Gelet op de staatkundige eigenheid van het Openbaar Ministerie, bevat het plan ook een visie over de samenwerking met de Staatsmachten, en in het bijzonder met de Minister van Justitie.

De uitvoering van het beleidsplan vereist ten aanzien van de Minister van Justitie een aantal primordiale randvoorwaarden die meteen een gans nieuwe organisatie van de onderlinge samenwerking verwezenlijken. Een permanente aanspreekbaarheid en samenwerking met het kabinet of de beleidscel van de Minister van Justitie en de FOD Justitie, kan gerealiseerd worden middels een communicatieplan zoals uitgetekend in het beleidsplan, en middels het kanaal van de expertisenetwerken die de beleidsinstrumenten van het College uitmaken en die nauw samenwerken met de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid.

Het Openbaar Ministerie wenst immers een proactieve samenwerking te verwezenlijken. Dit betekent concreet dat aan de Minister van Justitie wordt voorgesteld een of meerdere medewerkers van zijn kabinet en ambtenaren van

¹ In de rand van deze problematiek verwijst het beleidsplan naar de noodzaak om het Openbaar Ministerie in staat te stellen een effectief beleid inzake de opsporingen en de vaststellingen van de misdrijven te voeren ten aanzien van de lokale politie alsook de researchcapaciteit te optimaliseren.

de FOD Justitie in functie van hun specialisatie of dienst, de mogelijkheid te geven om deel te nemen aan adhoc - werkgroepen van de expertisenetwerken telkens de noodzaak zich zou voordoen.

Het Openbaar Ministerie stelt dat deze nieuwe doorgedreven samenwerking alle betrokken instanties ten goede zal komen. Enerzijds zal het kabinet van de Minister van Justitie en de regering in het algemeen in staat worden gesteld om zonder enig tijdsverlies en met kennis van zaken de lopende pijnpunten aan te pakken, en binnen

éénzelfde legislatuur, dus op korte tijd, het noodzakelijk conceptiewerk op alle nuttige terreinen tot een goed einde te brengen.

Bovendien zal een betere ondersteuning tijdens de parlementaire voorbereiding worden verwezenlijkt die zal bijdragen tot een fundamenteel belangrijke coherentie en coördinatie van de wetgeving.

Het Openbaar Ministerie wenst deze doorgedreven organisatie van de samenwerking eveneens te verwezenlijken met betrekking tot de beleidsdomeinen die behoren tot de bevoegdheid van andere departementen of regeringen.

2. Het Openbaar Ministerie vraagt aan de Minister van Justitie en de Regering om de hoogste prioriteit te geven aan het oprichten van een nieuwe Commissie Strafprocesrecht binnen het kader van het streven naar coördinatie en coherentie van de wetgeving.

Uit de parlementaire behandeling is immers gebleken dat belangrijke delen en fundamentele uitgangspunten van het door de Senaat goedgekeurde ontwerp houdende het Wetboek van Strafprocesrecht in de praktijk onuitvoerbaar, achterhaald of niet meer in overeenstemming te brengen zijn met, hetzij recente procedurewetten, hetzij rechtspraak en rechtsleer. Een nieuw Wetboek is nochtans nodig, en de verbetering van het bovenvermeld ontwerp is een te omvangrijk werk om door een parlementaire commissie voor de Justitie te kunnen volbracht te worden.

Het Openbaar Ministerie wenst om deze reden medewerking te verlenen aan een nieuwe Commissie die hiertoe zou worden opgericht.

3. Het is de visie van het Openbaar Ministerie het nastreven van de topprioriteit van de strijd tegen de gerechtelijke achterstand te laten gepaard gaan met doelstellingen die evenzeer randvoorwaarden zijn om een gelegitimeerd beleid te voeren op de verschillende niveaus waarop de parketten en auditoraten werkzaam zijn.

Onder andere de onverdroten strijd tegen de georganiseerde en complexe criminaliteit behoort tot deze doelstellingen.

Het beleidsplan bevat hiertoe de noodzaak om een gedifferentieerd strafrechtelijk beleid te voeren waarbij de maatschappelijke verwachtingen zowel op het federale, regionale en lokale vlak worden geïntegreerd.

Het Openbaar Ministerie zal ook op deze niveaus een nauwe samenwerking nastreven met de bevoegde autoriteiten.

Het Openbaar Ministerie verbindt er zich toe dit beleid uit te werken en uit te voeren in een meetbare setting op basis van cijfermatige indicatoren.

De aanzet van het plan om de toedeling van middelen te koppelen aan de vooraf vastgelegde doelstelling van bewaking van de doorlooptijden en de strijd tegen de gerechtelijke achterstand is een engagement om het systeem van een dergelijke allocatie van middelen door te voeren.

4. Om deze doelstellingen te realiseren heeft het Openbaar Ministerie in het beleidsplan aangeduid op welke wijze het zich wenst te organiseren, en, in overleg met de politieke overheden, de Hoge Raad voor de Justitie, de Commissie voor de Modernisering voor de Justitie wenst na te denken over een eigentijdse organisatie en structuren.

Thema's in deze zijn de verhoging van de performantie door specialisatie en de evolutie naar beheersautonomie van alle geledingen van het Openbaar Ministerie.

5. Het beleidsplan van het Openbaar Ministerie bevat tevens zeer concrete acties die zullen ondernomen worden om de doelstellingen, met inbegrip de strijd tegen de gerechtelijke achterstand, te halen. Zij situeren zich op het vlak van het crisis- en kwaliteitsmanagement.

Deze maatregelen vereisen evenwel een allocatie van middelen.

Van belang bij deze toedeling van middelen zal de invulling en uitwerking zijn door de Regering van de Wet van 25 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie.

Het Openbaar Ministerie vestigt hierbij de aandacht op:

- enerzijds de noodzaak om te voorzien in de uitbouw van de gemeenschappelijke ondersteuning ten behoeve van het College van procureurs-generaal en van de Raden van Procureurs des Konings en Arbeidsauditeurs, alsook van de transversale steundiensten (statistiek, werklastmeting en op te richten kwaliteitscel) die, zoals geschetst in het beleidsplan, ten behoeve van de ganse organisatie werken (kwaliteitsmanagement);
- anderzijds de toewijzing van parketjuristen (contingent bepaalt op 35 % van het aantal magistraten in het ressort) ter ondersteuning van de scharnierfuncties van het Openbaar Ministerie ter bewaking van

ondermeer de afhandeling van de gerechtelijke onderzoeken(crisismanagement)².

6. Het past tot besluit enkele kritische succesfactoren te bespreken alsook een signaal te geven met betrekking tot knelpunten die zich zullen aandienen op korte of middellange termijn.

Zij situeren zich op het vlak van de personele en materiele middelen.

Het Openbaar Ministerie merkt op dat er zich problemen voordoen bij de aanwerving van nieuwe parketmagistraten zowel op het niveau van de rechtbanken van eerste aanleg als op het niveau van de hoven van beroep.

Oorzaken hiervan lijken respectievelijk te zijn een te korte instroom via de thans geldende rekrutering(onder andere de gerechtelijke stage), en het gebrek aan spanningsveld in de verloning.

Een implosie van het Openbaar Ministerie doordat een te kort aan magistraten zou ontstaan is absoluut te vermijden; een rijp beraad met alle partners en in het bijzonder de Hoge Raad voor de Justitie, over de aanwerving dringt zich op.

Het Openbaar Ministerie laat tevens gelden dat vanuit het perspectief van het kwaliteitsmanagement nagedacht dient te worden over het statuut van de korpschefs van het Openbaar Ministerie en van hun medewerkers, dit zowel op het vlak van de continuïteit, het leadership, het kennisbeheer en de werving.

Op het vlak van de infrastructuur en de informatisering vraagt het Openbaar Ministerie dat de voorbije investeringen zouden verder gezet worden onder meer om de verschillen en de diversiteit op deze vlakken weg te werken.

Tot slot wenst het Openbaar Ministerie de aandacht te vestigen op de problematiek van de het meerwerk dat de politieparketten dienen te verrichten ingevolge de verhoging van het aantal vaststellingen van verkeersovertredingen door de politie.

Er wordt ter overweging voorgelegd om binnen de nationale enveloppe van het Verkeersveiligheidsfonds, een deel toe te wijzen aan het departement Justitie ten einde over te kunnen gaan tot aanwervingen ter ondersteuning van de politieparketten.

² Onverminderd de noodzaak om andere specialisten aan te trekken (bv. inzake boekhouding).